

Sygn. akt IV CSK 448/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku J. Z.
przy uczestnictwie K. Z., W. Z. i B. P.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 18 kwietnia 2018 r. opartej na obu podstawach przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. wnioskodawca J. Z. wskazał, że za przyjęciem skargi do rozpoznania przemawia „waga naruszeń przepisów prawa materialnego (w zakresie błędnej wykładni oraz niewłaściwego zastosowania) i procesowego (w zakresie w jakim uchybienia te miały istotny wpływ na wynik sprawy) jakich dopuścił się Sąd odwoławczy, a także na rozbieżności wykładni orzeczniczej (w tym w orzeczeniach Sądu Najwyższego) oraz doktrynalnej w zakresie przesłanek nieważności testamentu - z uwagi na brak zawarcia w nim rzeczywistej woli testatora w przypadku posłużenia się przez notariusza przygotowanym wcześniej projektem aktu notarialnego - testamentu, którego treść została uprzednio podyktowana przez osobę trzecią (...)”. Zarzucił, że „Sąd II instancji przy rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy dopuścił się uchybień w zakresie wykładni przepisów prawa materialnego w zakresie przesłanek ważności i skuteczności dokonania czynności notarialnej”, a ponad Sąd ten „uznał za prawidłowe i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji stanowiące podstawę wydanego w sprawie orzeczenia, oparte na dowolnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego (...)”. Zdaniem skarżącego, „powyższe uchybienia materialno-procesowe oraz rozbieżności w orzecznictwie i w doktrynie - w zakresie wykładni ustawowych przesłanek nieważności testamentu, zdają się stanowić dostateczne uzasadnienie dla przyjęcia niniejszej skargi do rozpoznania”.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z przyczyn określonych w tym przepisie, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez składającego wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Warunki, jakim powinno odpowiadać prawidłowe uzasadnienie wniosku zostały wszechstronnie wyjaśnione w ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Uzasadnienie wniosku skarżącego nie odpowiada tym warunkom.

Wnioskodawca, powołując się w uzasadnieniu wniosku na „wagę naruszeń przepisów prawa” przez Sąd drugiej instancji nie powiązał tej okoliczności z żadną z przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i można jedynie założyć, że chodziło o oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

W celu przekonania, że przyczyna ta w sprawie zachodzi, skarżący powinien przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadnienie wniosku skarżącego nie wykazuje „oczywistości” zasadności skargi w wymagany sposób i sprowadza się do powtórzenia części powołanych w skardze zarzutów oraz skróconej wersji ich uzasadnienia, i to bez wskazania przepisów, które miałyby doznać „oczywistego” naruszenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że podstawy skargi oraz ich uzasadnienie samodzielnie służą jedynie wykazaniu, że skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, nie zaś, że zasadność ta ma oczywisty, a zatem kwalifikowany charakter (por. postanowienia z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia 14 lutego 2017 r., IV CSK 436/16, niepubl.). Należy dodać, że skarżący, uzasadniając wniosek, oparł się na wersji stanu faktycznego wynikającej z jego własnej „wnikliwej analizy materiału dowodowego”. Zarówno odnosząc się do kwestii świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli przez spadkodawczynię, jak i prawidłowości sporządzenia przez nią testamentu skarżący abstrahował od ustalonych przez Sąd okoliczności faktycznych, pomijając, że Sąd Najwyższy jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a skarga nie może opierać się na zarzutach dotyczących oceny dowodów i ustalenia faktów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Niewykazana pozostała również przyczyna, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., powołana w skardze przez wnioskodawcę. Skuteczne powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga przede wszystkim wyraźnego ich

określenia, a ponadto przedstawienia argumentacji prawnej przekonującej, że budzą one poważne wątpliwości lub wykazania przez przedstawienie stosownych orzeczeń sądów powszechnych lub Sądu Najwyższego, iż interpretacja tych przepisów wywołuje w orzecznictwie rozbieżności. Skarżący w uzasadnieniu wniosku nie wskazał przepisów, które wymagałyby wykładni, ani nie przedstawił argumentacji przekonującej o potrzebie jej dokonania, nie wymienił też rozbieżnych orzeczeń.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.